

prima instanță: Judecătoria Hîncești, sediul Central (jud: L. Roic-Botezatu)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: L. Bulgac, G. Dașchevici, A. Panov)

DECIZIE

24 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Victor Burduh
Maria Ghervas
Nina Vascan
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Nicolae Olari,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Olari și
Zinaida Gîrbu împotriva lui Sergiu Ciubotaru, Viorică Ciubotaru, Cristinei
Ciubotaru, intervenienți accesorii Olari Tudor, Serviciul Fiscal de Stat, Angela
Deviza cu privire la constatarea nulității contractului de înstrăinare a bunului
imobil cu condiția întreținerii pe viață, rectificarea înregistrărilor din Registrul
bunurilor imobile, recunoașterea dreptului de proprietate comună în devălmășie și
anularea contractelor de donație,

împotriva deciziei din 04 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 29 ianuarie 2018, Nicolae Olari, Tudor Olari și Zinaida Gîrbu au depus
cerere de chemare în judecată împotriva lui Sergiu Ciubotaru și Viorică Ciubotaru,
intervenient accesoriu Serviciul Fiscal de Stat cu privire la constatarea nulității
contractului de înstrăinare a bunului imobil cu condiția întreținerii pe viață,
rectificarea înscrierilor din Registrul bunurilor imobile, recunoașterea dreptului de
proprietate comună în devălmășie a soților.

În motivarea acțiunii au indicat că la 27 septembrie 1950, Pantilemon Olari și
Efimia Tamașciuc au încheiat căsătorie. În timpul căsătoriei s-au născut copii:
Nicolai Olari, Ion Olari, Zinaida Olari (Gîrbu), Tudor Olari, Angela Olari (Diviza)
și Viorica Olari (Ciubotaru).

Reclamanții au menționat că la 05 februarie 1996, Efimia Olari a decedat.
Succesorii legali, în decurs de 6 luni, au depus cerere la notar privind deschiderea
și acceptarea succesiunii. La momentul deschiderii succesiunii, masa succesorală
era compusă din: teren pentru construcție, nr. cadastral 5365204.030, cu casă de
locuit individuală, cu suprafața de 78, 8 m.p., nr. cadastral 5365204.030.01 și
construcția accesorie, cu suprafața de 81, 2 m.p., nr. cadastral 5365204.030.02,
teren cu destinație agricolă cu suprafața de 0,70 ha și alte bunuri.

Au învederat că între moștenitori a fost partajat doar terenul cu destinație agricolă cu suprafața de 0,70 ha, ce aparținea defunctei Efimia Olari. Iar, partajarea imobilului constituit din terenul pentru construcție, casă de locuit individuală și construcție accesorie, prin înțelegerea verbală a succesorilor (copiilor), urma a fi efectuată după decesul tatălui lor, Pantelimon Olari, deoarece aceasta a fost dorința ultimului. Respectiv părțile au convenit că după decesul tatălui, să fie partajată și averea acestuia, conform regulilor instituției moștenirii legale.

Așadar, Pantilemon Olari a decedat la 22 ianuarie 2015. După decesul acestuia, Nicolae Olari a depus o cerere, în termen de șase luni, la notarul public Raisa Tudos, pentru a deschide dosar succesoral și a perfecta actele pentru partajarea averii între succesori, astfel acceptând succesiunea. Însă, notarul i-a comunicat că partajarea nu poate fi efectuată, deoarece există încheiat un contract de înstrăinare a bunului cu condiția întreținerii pe viață, între Pantilemon Olari și Viorica Ciubotaru (fiica), contract despre care nimeni nu cunoștea, cu excepția Vioricăi Ciubotaru, necătfînd că înțelegerea verbală între moștenitori a fost de altă natură, astfel au apărut dubii din partea celorlalți succesori vizavi de legalitatea acestui contract.

Reclamanții au susținut că pe parcursul vieții, inclusiv în perioada în care deja exista respectivul contract, Nicolae Olari și Tudor Olari (feciorii), aveau grijă de tatăl lor, Pantilemon Olari.

Au relatat că Nicolae Olari îl întreținea material pe tatăl său cu lemne pentru foc, mâncare, bani dacă era nevoie, etc., iar, Tudor Olari, permanent a fost lângă tatăl său și se ocupa de întreținerea gospodăriei, strângea roada, prelucra pământul etc.

De asemenea, au afirmat că în toată perioada respectivă, Viorica Ciubotaru, la fel, îl vizita pe tatăl său, însă nu contribuia semnificativ la întreținerea acestuia, deoarece toți copii aveau grijă de tată, or, vizitele s-au sporit, doar atunci când Viorica Ciubotaru a văzut că starea sănătății tatălui său s-a înrăutățit.

Mai mult, chiar în acea perioadă, Tudor Olari a fost mereu lângă tatăl său, iar, Nicolae Olari venea în ajutor ori de câte ori a fost nevoie.

Reclamanții au invocat că conform art. 581 Codul civil (în redacția legii din 26 decembrie 1964), pentru a dobândi succesiunea moștenitorul trebuie s-o accepte. O succesiune nu poate fi acceptată sub condiție sau cu rezerve. Se consideră, că moștenitorul a acceptat succesiunea, dacă el a intrat de fapt în posesia sau administrarea bunurilor succesoriale sau dacă a depus la organul notarial al locului deschiderii succesiunii o declarație de acceptare a ei. Actele arătate în prezentul articol trebuie să fie săvârșite în curs de șase luni din ziua deschiderii succesiunii. Succesiunea acceptată este considerată, că aparține moștenitorului din momentul deschiderii succesiunii.

La caz, reclamanții au considerat că moștenitorii au întrunit toate condițiile necesare pentru a accepta succesiunea, fapt confirmat prin cererile depuse la notar, mai mult au intrat de fapt în posesia terenurilor, au administrat aceste terenuri și au înregistrat dreptul de proprietate dobândit în urma deschiderii succesiunii după decesul mamei lor, Efimia Olari, urmând ca după decesul tatălui lor, Pantilemon Olari, să fie partajat și bunul imobil ce constituie terenul pentru construcție cu casa de locuit și anexele, în ordinea succesiunii legale.

Au mai indicat reclamanții că conform art. 593 Cod civil (în redacția legii din 26 decembrie 1964), împărțirea bunurilor succesoriale se face pe baza învoielii

intervenite între moștenitorii care au acceptat succesiunea, corespunzător cu cotele-părți ce li se cuvin.

Or, la caz, nici un moștenitor nu a renunțat la cota sa parte ce li se cuvenea din terenul pentru construcție cu casa de locuit și anexele după decesul Efimiei Olari, moștenitorii doar au amânat partajarea acestor bunuri.

Totodată, au specificat că conform art. 585 Cod civil (în redacția legii din 26 decembrie 1964), în cursul termenului de șase luni din ziua deschiderii succesiunii moștenitorul legal sau testamentar are dreptul să renunțe la succesiune. Renunțarea la succesiune se face printr-o declarație depusă de către moștenitor la biroul notarial al locului deschiderii succesiunii. Mai mult, în certificatul eliberat de la notarul public Raisa Tudos, a fost indicat că moștenitorii au depus cerere privind acceptarea succesiunii și nu există nici o declarație depusă de către moștenitor la biroul notarial privind renunțarea la moștenire.

În special reclamanții au relevat că conform art. 21 din Codul căsătoriei și al familiei (în redacția anului 1969), proprietatea comună devălmășă a soților sunt bunurile, dobândite de soți în timpul căsătoriei. Soții au drepturi egale de posesiune, folosință și dispoziție asupra acestor bunuri. Soții se bucură de drepturi egale asupra bunurilor și în cazul când unul dintre ei se ocupă de gospodăria casnică, de îngrijirea copiilor sau, din alte motive temeinice, n-a avut un câștig de sine stătător.

Astfel, au menționat că, la caz, nu au fost determinate în natură cotele-părți, astfel nu au fost determinate limita asupra căruia Pantilemon Olari avea dreptul de înstrăinare cu condiția întreținerii pe viață a acestor bunuri, în consecință fiind atentat dreptul de proprietate a reclamanților.

Din cele enunțate, reclamanții au considerat ca fiind cert faptul că contractul de înstrăinare a bunului cu condiția întreținerii pe viață, încheiat la 24 iulie 2013 între Pantilemon Olari și Viorica Ciubotaru, înregistrat cu numărul 2069, este lovit de nulitate absolută, deoarece Pantilemon Olari nu avea dreptul de dispoziție asupra întregului bun imobil care a fost înstrăinat prin acest contract.

Au afirmat reclamanții că, deși Codul civil nu conține o definiție a nulității absolute, ea poate fi dedusă din conținutul art. 216 alin. (1) și art. 217.

Reclamanții au indicat că pentru a fi valabil, un act juridic trebuie să fie încheiat cu respectarea condiției impusă de art. 205 Cod civil. Ori, la caz, Pantilemon Olari nu a fost în drept să dispună asupra întregii mase succesoriale, deoarece bunul ce aparținea în proprietate comună în devălmășie la acel moment încă nu era partajat, iar cei îndreptățiți erau succesorii, care nu cunoșteau despre existența contractului de înstrăinare a bunului imobil cu condiția întreținerii pe viață.

Pe parcursul examinării cauzei, Nicolae Olari și Zinaida Gîrbu și-au concretizat cerințele îndreptate împotriva lui Sergiu Ciubotaru, Vioricăi Ciubotaru și Cristinei Ciubotaru, intervenient accesoriu Tudor Olari și au solicitat, pe lângă cerințele inițiale, și anularea contractului de donație nr. 2045 din 12 septembrie 2016, încheiat între Sergiu Ciubotaru, Viorica Ciubotaru (de o parte) și Cristina Ciubotaru (de altă parte).

Prin încheierea din 25 iunie 2018 a Hîncești, sediul Central a fost atrasă în proces ca intervenient accesoriu Angela Diviza.

Prin hotărârea din 13 decembrie 2018 a Judecătoriai Hîncești, sediul Central a fost respinsă ca tardivă și neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de

Nicolae Olari și Zinaida Gîrbu împotriva lui Sergiu Ciubotaru, Vioricăi Ciubotaru, Cristinei Ciubotaru, intervenienți accesorii Olari Tudor, Serviciul Fiscal de Stat, Angela Deviza cu privire la constatarea nulității contractului de înstrăinare a bunului imobil cu condiția întreținerii pe viață, rectificarea înregistrărilor din Registrul bunurilor imobile, recunoașterea dreptului de proprietate comună în devălmășie și anularea contractelor de donație.

Prin hotărârea suplimentară din 15 decembrie 2018 a Judecătorei Hîncești, sediul Central a fost încasat de la Nicolae Olari și Zinaida Gîrbu în beneficiul Vioricăi Ciubotaru cheltuielile de judecată în sumă de 6 000 de lei.

Invocând ilegalitatea hotărârii primei instanțe, la 17 decembrie 2018, Nicolae Olari și Zinaida Gîrbu au declarat apel, prin care au solicitat casarea acesteia și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii în sensul invocat.

Prin decizia din 04 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Nicolae Olari și Zinaida Gîrbu cu menținerea hotărârii din 13 decembrie 2018 și hotărârii suplimentare din 15 decembrie 2018 a Judecătorei Hîncești, sediul Central.

Pentru a decide astfel, instanța de apel prin prisma art. 385 din Codul de procedură civilă, art. 217, 267 din Codul civil, a considerat întemeiată hotărârea primei instanțe, pe care a menținut-o, deoarece aceasta corect a elucidat și constatat circumstanțele cauzei, a verificat și apreciat obiectiv, probele prezente la materialele cauzei în vederea respingerii cererii de chemare în judecată, stabilind corect circumstanțele de fapt și aplicând corect legislația pertinentă ce guvernează raportul litigios.

Totodată, Colegiul a menționat că prima instanță întemeiat a reținut că nu există probe întru demonstrarea faptului partajării între moștenitorii legali a patrimoniului succesoral rămas după decesul Efimiei Olari, decedată la 05 februarie 1996, împrejurare care nu a fost negată nici de reclamanți, care au recunoscut că după decesul mamei lor, au depus în termen cerere la notar de acceptare a succesiunii, însă, nu au finalizat această procedură, convenind, potrivit afirmațiilor reclamanților, ca să purceadă la partajarea patrimoniului succesoral după decesul tatălui. Or, însuși reclamanții au recunoscut că după decesul mamei lor, au intrat în posesia de fapt și au partajat doar terenul cu destinație agricolă cu suprafața de 0,70 ha, dar, nici unul din reclamanți nu contestă legalitatea intrării doar a unui singur moștenitor legal, și anume soțul supraviețuitor, Pantilemon Olari, în posesia de fapt a patrimoniului succesoral rămas după decesul Efimiei Olari, decedată la 05 februarie 1996.

Totodată, Colegiul a reținut faptul că la data încheierii contractului nr. 2069 din 24 iulie 2013 de înstrăinare a bunului imobil cu condiția întreținerii pe viață (f.d. 76-77), unicul proprietar al bunurilor imobile, care fac obiectul acestui contract, era înregistrat Pantilemon Olari, fapt confirmat prin extrasul din Registrul de evidență a gospodăriilor, eliberat de Primăria Stolniceni, r-nul Hîncești și anume în baza acestui act a fost autentificat de notar respectivul contract.

Astfel, nefiind contestat și anulat în modul prevăzut de lege actul care atestă dreptul de proprietate a lui Pantilemon Olari asupra bunurilor care fac obiectul contractului contestat de reclamanți, Colegiul a considerat că nu există nici un temei legal de a anula acest act juridic, mai mult normele legale, la care au făcut referire reclamanții, nu au relevanță la caz, nefiind stabilit nici unul din temeiurile expres prevăzute de lege, care ar impune nulitatea actului juridic contestat.

De asemenea, instanța de apel a reținut ca fiind întemeiată argumentarea primei instanțe, prin care a indicat că cerința privitor la declararea nulității contractului de înstrăinare a bunului imobil cu condiția întreținerii pe viață este și tardivă, pornind de la faptul că de fapt reclamantii au invocat nulitatea acestui act în partea prin care a fost înstrăinată și cota-parte care, în opinia reclamantilor, le-a revenit acestora în patrimoniul succesoral rămas după decesul mamei lor, Olari Efimia, considerând necesar că reclamantii urmau a solicita declararea nulității relative și nu constatarea nulității absolute, situație în care cerința a fost înaintată tardiv.

La 13 iunie 2019, Nicolae Olari a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, prin care a solicitat casarea acestora cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că consideră neîntemeiate actele judecătorești emise de instanțele de judecată ierarhic inferioare, deoarece au fost emise cu încălcarea normelor materiale și procedurale.

Recurentul în susținerea recursului a invocat argumente de fapt și de drept similare celor expuse anterior pe parcursul examinării cauzei în instanțele ierarhic inferioare.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 04 aprilie 2019.

Materialele cauzei atestă expedierea participanților la proces a copiei deciziei prin scrisoarea de însoțire din 02 mai 2019 (f.d. 206), însă lipsesc date despre recepționarea acesteia de către participanții la proces.

Astfel, recursul declarat la 13 iunie 2019, este în termen.

În conformitate cu art. 441 Cod de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

Prin încheierea din 09 octombrie 2019 a Curții Supreme de Justiție completul din 3 judecători a considerat recursul admisibil și a decis examinarea acestuia în fond de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Cod de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel cu trimiterea cauzei spre rejudecare la instanța de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și, după caz, hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Astfel, actele cauzei cert denotă că Nicolae Olari și Zinaida Gîrbu înaintând acțiune concretizată pe parcursul examinării cauzei, împotriva lui Sergiu

Ciubotaru, Vioricăi Ciubotaru și Cristinei Ciubotaru, intervenient accesoriu Tudor Olari au solicitat constatarea nulității contractului de înstrăinare a bunului imobil cu condiția întreținerii pe viață, rectificarea înscrierilor din Registrul bunurilor imobile, recunoașterea dreptului de proprietate comună în devălmășie a soților, precum și anularea contractului de donație.

Fiind investită cu examinarea prezentului litigiu, Judecătoria Hîncești, sediul Central prin hotărârea din 13 decembrie 2018 și hotărârea suplimentară din 15 decembrie 2018 a respins ca tardivă și neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Olari și Zinaida Gîrbu împotriva lui Sergiu Ciubotaru, Vioricăi Ciubotaru, Cristinei Ciubotaru, intervenienți accesorii Olari Tudor, Serviciul Fiscal de Stat, Angela Deviza cu privire la constatarea nulității contractului de înstrăinare a bunului imobil cu condiția întreținerii pe viață, rectificarea înregistrărilor din Registrul bunurilor imobile, recunoașterea dreptului de proprietate comună în devălmășie și anularea contractelor de donație, și a încasat de la Nicolae Olari și Zinaida Gîrbu în beneficiul Vioricăi Ciubotaru cheltuielile de judecată în sumă de 6 000 de lei.

Verificând legalitatea hotărârii primei instanțe, Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 04 aprilie 2019 a respins apelul declarat de Nicolae Olari și Zinaida Gîrbu și a menținut hotărârea din 13 decembrie 2018 și hotărârea suplimentară din 15 decembrie 2018 a Judecătoria Hîncești, sediul Central.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție relevă că instanțele ierarhic inferioare întemeiat au concluzionat în sensul respingerii acțiunii, ori, concluzia acestora este rezultatul examinării multiaspectuală a litigiului dedus judecății și interpretării corecte a probatoriului administrat în cauză.

Astfel, actele cauzei cert denotă că la 27 septembrie 1950, Pantilemon Olari și Efimia Tamașciuc au încheiat căsătorie. În timpul căsătoriei s-au născut copii: Nicolai Olari, Ion Olari, Zinaida Olari (Gîrbu), Tudor Olari, Angela Olari (Diviza) și Viorica Olari (Ciubotaru).

Tot actele cauzei atestă că la 05 februarie 1996, Efimia Olari a decedat, iar succesorii legali, în decurs de 6 luni, au depus cerere la notar privind deschiderea și acceptarea succesiunii, rămase după decesul acesteia, care era compusă din: teren pentru construcție, nr. cadastral 5365204.030, cu casă de locuit individuală, cu suprafața de 78, 8 m.p., nr. cadastral 5365204.030.01 și construcția accesorie, cu suprafața de 81, 2 m.p., nr. cadastral 5365204.030.02, teren cu destinație agricolă cu suprafața de 0,70 ha și alte bunuri.

Ulterior, la 22 ianuarie 2015 a decedat Pantilemon Olari și după decesul acestuia, Nicolae Olari a depus o cerere, în termen de șase luni, la notarul public Raisa Tudos, pentru a deschide dosar succesoral și a perfecta actele pentru partajarea averii între succesorii, astfel acceptând succesiunea.

Or, notarul i-a comunicat că partajarea nu poate fi efectuată, deoarece există încheiat un contract de înstrăinare a bunului cu condiția întreținerii pe viață, între Pantilemon Olari și Viorica Ciubotaru (fiica).

De asemenea, instanța de recurs reține că la 24 iulie 2013, Pantilemon Olari a încheiat cu Viorica Ciubotaru contractul de înstrăinare a bunului imobil cu condiția întreținerii pe viață nr. 2069. Mai mult, conform materialului probator, la momentul tranzacției respective în Registrul bunurilor imobile, ca unic proprietar al bunului era înregistrat Pantilemon Olari, fapt confirmat prin extrasul din

Registrul de evidență a gospodăriilor, eliberat de Primăria Stolniceni, r-nul Hîncești la data de 11 august 2004 cu nr. 4030, înregistrat la organul cadastral la 02 februarie 2005.

În speță, Colegiul consideră întemeiate concluziile instanțelor de judecată ierarhic inferioare, prin care au indicat că cerința de declarare a nulității contractului de înstrăinare a bunului imobil cu condiția întreținerii pe viață este tardivă, ori, reclamanții au invocat nulitatea actului doar în partea prin care a fost înstrăinată cota-parte ce în opinia lor, le revenea din patrimoniul succesoral rămas după decesul Efimiei Olari. Mai mult, după cum pretind reclamanții, bunurile imobile care fac obiectul contractului de înstrăinare a bunului imobil cu condiția întreținerii pe viață, constituie proprietate comună în devălmășie a soților Pantilemon Olari și Efimia Olari, respectiv, Efimiei Olari i-a aparținut $\frac{1}{2}$ cotă-parte din aceste bunuri, iar lui Pantilemon Olari – $\frac{1}{2}$ cotă-parte.

În atare situație, reclamanții nu sunt de acord cu înstrăinarea doar a cotei-părți care a aparținut mamei lor, Efimia Olari, ceea ce denotă că, la caz, poate fi invocată doar nulitatea relativă.

Așadar, prin derogare de la prevederile art. 217 alin. (3) Cod civil (în vigoare până la 01 martie 2019), care statuează că acțiunea în constatare a nulității absolute este imprescriptibilă, în speță, acțiunea este una prescriptibilă și urma a fi înaintată în interiorul termenului de prescripție de trei ani, conform art. 267 Cod civil, care indică că termenul general în interiorul căruia persoana poate să-și apere, pe calea intentării unei acțiuni în instanță de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani.

Conform art. 272 alin. (1) Cod civil, termenul de prescripție extinctivă începe să curgă de la data nașterii dreptului la acțiune. Dreptul la acțiune se naște la data când persona a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului.

Din dispozițiile art. 271 Cod civil, rezultă că acțiunea privind apărarea dreptului încălcat se respinge în temeiul expirării termenului de prescripție extinctivă numai la cererea persoanei în a cărei favoare a curs prescripția, depusă până la încheierea dezbaterilor în fond. În apel sau în recurs, prescripția poate fi opusă de îndreptățit numai în cazul în care instanța se pronunță asupra fondului.

Reieșind din prevederile art. 218 alin. (1) și (2) Cod civil, nulitatea relativă a actului juridic poate fi invocată doar de persoana în al cărei interes este stabilită sau de succesorii ei, de reprezentantul legal sau de creditorii chirografari ai părții ocrotite pe calea acțiunii oblice. Instanța de judecată nu poate să o invoce din oficiu. Nulitatea relativă poate fi acoperită prin voința expresă sau tacita a persoanei în al cărei interes este stabilită nulitatea. Voința de a confirma actul juridic lovit de nulitate trebuie să fie certă și evidentă.

Se reține că este relativă acea nulitate care sancționează nerespectarea, la încheierea actului juridic, a unei norme care ocrotește un interes particular, individual, personal.

Legea stabilește un cerc determinat de persoane care pot intenta acțiunea în anulare sau opune excepția nulității relative. Va putea invoca nulitatea relativă, în primul rând, însăși persona în al cărei interes este stabilită sancțiunea nulității relative.

Succesorii persoanei îndreptățite să invoce nulitatea relativă pot cere anularea actului juridic, numai dacă acțiunea în anulare nu este strict legată de persoana celui îndreptățit.

În astfel de circumstanțe, se reține că acțiunea în nulitate relativă este prescriptibilă, adică ea urmează să fie intentată în termenul de prescripție extinctivă prevăzut de art. 267 Cod civil, care este de 3 ani.

Astfel, ca urmare a celor relatate, Colegiul reiterează că, în speță, nu este aplicabilă nulitatea absolută în vederea anulării contractului de înstrăinare cu condiția întreținerii pe viață, în cazul în care reclamantul nu au specificat care anume element al contractului vine să atenteze la integritatea actului juridic, consecința căruia să impună exclusiv aplicarea instituției nulității absolute, mai mult, o atare circumstanță nu a fost identificată nici de instanță.

În acest sens, instanța atestă că acțiunea prin care s-a solicitat constatarea nulității actului juridic s-a înregistrat în instanță la 29 ianuarie 2018, or, prin prisma art. 267 Cod civil, sesizarea de către reclamantul a instanței de judecată cu o atare acțiune vine a fi prescrisă în timp, deoarece odată cu înregistrarea contractului (obiect al litigiului) în Registrul bunurilor imobile, și anume la 29 iulie 2013, acesta a fost opozabil terților, respectiv din data respectivă a și început a curge prescripția extinctivă, la caz.

Prin urmare, termenul în interiorul căruia reclamantul urmau să sesizeze instanța judecătorească a ajuns la scadență în data de 29 iulie 2016, or, careva elemente de suspendare sau încetare a curgerii acestuia nu au fost invocate de reclamantul, mai mult aceștia nu au solicitat instanței prelungirea termenului de prescripție ca urmare a unor circumstanțe independente de voința acestora, efect ce atrage exclusiv tardivitatea acțiunii, în acest capăt de cerință.

În acest sens, Colegiul relevă că constatarea tardivității acțiunii, în partea anulării contractului de înstrăinare a bunului cu condiția întreținerii pe viață, a impus și respingea cerințelor reclamantilor ce derivă din acțiunea tardivă, și anume - rectificarea înscrierilor din registrul bunurilor imobile, prin radierea drepturilor de proprietate asupra bunului imobil, recunoașterea dreptului de proprietate comună în devălmășie, precum și anularea contractului de donație.

În conexiunea celor relatate, Colegiul consideră ca fiind nefondate alegațiile recurentului de netemeinicie a deciziei instanței de apel și primei instanțe, deoarece materialele cauzei în coroborare cu normele materiale denotă contrariul.

Cele supra relatate, în ansamblu atestă faptul că concluzia instanței de apel este justă, având la bază un cumul de dovezi administrate, cărora le-a fost dată o apreciere juridică cuvenită, iar argumentele aduse de recurent în susținerea poziției sale, sunt pur declarative și fără un suport legal și probatoriu.

Urmare a celor indicate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră neîntemeiate afirmațiile recurentului precum că instanța de apel nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele ce au importanță pentru soluționarea cauzei, nefiind dovedite circumstanțele considerate de instanță ca stabilite, iar concluziile instanței expuse în hotărâre, sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei, deoarece acestea contravin constatărilor relatate.

Față de cele ce preced și având în vedere faptul că decizia instanței de apel este întemeiată și legală, iar temeiurile invocate de către recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține decizia instanței de apel.

În conformitate cu art. 442, 444, art. 445 alin. (1) lit. a), alin. (3) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Nicolae Olari.

Se menține decizia din 04 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, hotărârea din 13 decembrie 2018 și hotărârea suplimentară din 15 decembrie 2018 a Judecătoriei Hîncești, sediul Centru, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Olari și Zinaida Gîrbu împotriva lui Sergiu Ciubotaru, Vioricăi Ciubotaru, Cristinei Ciubotaru, intervenienți accesorii Olari Tudor, Serviciul Fiscal de Stat, Angela Deviza cu privire la constatarea nulității contractului de înstrăinare a bunului imobil cu condiția întreținerii pe viață, rectificarea înregistrărilor din Registrul bunurilor imobile, recunoașterea dreptului de proprietate comună în devălmășie și anularea contractelor de donație.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Victor Burduh

Maria Ghervas

Nina Vascan

Galina Stratulat